

EIROPAS SAVIENĪBAS
TIESA

Eiropas Savienības Tiesa

Savienības tiesību ievērošanas garants

**Eiropas
Savienības Tiesa:**
Savienības tiesību
ievērošanas garants

Saturs

Eiropas Savienības Tiesa	8
Eiropas Savienības Tiesa un iedzīvotāji	9
Tiesas sastāvs	10
Eiropas Savienības Vispārējā tiesa	11
Atklātā tiesas sēde	12
Ģenerālvokāta secinājumi	14
Lielajā apspriežu zālē	17
Pasludināšana	18
Tiesu kancelejas	19
Pētniecība un dokumentācija	20
Valodu lietojums – juridiskā tulkošana	21
Valodu lietojums – mutiskā tulkošana	22
Bibliotēka: dokumentārās lietpratības centrs	25
Personāls	26
Tiesa un vide	27
Ēkas	28
Tiesas skaitļos	30
Kā pie mums nokļūt	31

Laipni lūdzam!

ДОБРЕ ДОШЛИ
BIENVENIDOS
VÍTEJTE
VELKOMMEN
WILLKOMMEN
TERE TULEMAST
ΚΑΛΩΣ ΗΛΘΑΤΕ
WELCOME
BIENVENUE
DOBRO DOŠLI
FÁILTE
BENVENUTI
LAIPNI LŪDZAM
SVEIKI ATVYKĖ
ÜDVÖZÖLJÜK
MERĤBA
WELKOM
WITAMY
BEM-VINDOS
BINE AȚI VENIT
VITAJTE
DOBRODOŠLI
TERVETULOA
VÄLKOMMEN

Eiropas Savienība

Eiropas Savienības Tiesa

Eiropas Savienības Tiesa kā Eiropas Savienības tiesu varas iestāde nodrošina Savienības tiesību ievērošanu to interpretācijā un piemērošanā.

Veicot šo uzdevumu, Eiropas Savienības Tiesa:

- kontrolē Eiropas Savienības iestāžu aktu tiesiskumu;
- nodrošina, ka dalībvalstis pilda no Līgumiem izrietošos pienākumus;
- pēc valsts tiesu lūguma interpretē Savienības tiesības.

Eiropas Savienības Tiesa un iedzīvotāji

Virkne ar iedzīvotāju ikdienas dzīvi saistītu jomu – darbs, vide, patērētāju aizsardzība, preču brīva aprite, pakalpojumu sniegšanas brīvība u.tml. – tiek reglamentēta valsts tiesību normās, kas izriet no Savienības tiesībām. Tiesa, sadarbojoties ar valsts tiesām, nodrošina Savienības tiesību vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu.

45 482

spriedumi un rīkojumi

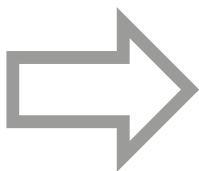
Kopš 1952. gada abas tiesas ir taisījušas vairāk nekā 45 482 spriedumu un rīkojumu.

Tiesas sastāvs

1 tiesnesis

priekšsēdētājs priekšsēdētāja
vietnieks

no katras dalībvalsts, kuru
ieceļ amatā uz sešiem gadiem,
ar iespēju tikt ieceltam amatā
atkārtoti

uz 3 gadiem

Tiesneši no sava vidus ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku uz trīs gadiem,
ar iespēju tikt ievēlētiem atkārtoti.

11 ģenerālvokāti

kurus ieceļ amatā uz sešiem gadiem, ar iespēju
tikt ieceltiem amatā atkārtoti

Tiesas sastāvā ir 27 tiesneši (pa vienam no katras dalībvalsts) un 11 ģenerālvokāti. Tiesnešus un ģenerālvokātus amatā ieceļ dalībvalstis, savstarpēji vienojoties, uz sešiem gadiem – ar iespēju tikt ieceltiem amatā atkārtoti.

Tiesneši no sava vidus uz trim gadiem ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku, kurus var ievēlēt atkārtoti. Amata pienākumus viņi pilda pilnībā objektīvi un neatkarīgi.

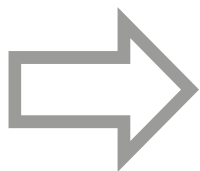
Eiropas Savienības Vispārējā tiesa

2 tiesneši

priekšsēdētājs priekšsēdētāja
vietnieks

no katras dalībvalsts, kurus
ieceļ amatā uz sešiem gadiem,
ar iespēju tikt ieceltiem
amatā atkārtoti

uz 3 gadiem

Tiesneši no sava vidus ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku uz trīs gadiem, ar iespēju tikt ievēlētiem atkārtoti.

Vispārējās tiesas kompetencē ir tostarp izskatīt fizisko vai juridisko personu celtās prasības par Eiropas Savienības iestāžu aktiem.

Kopš 2019. gada 1. septembra Eiropas Savienības Vispārējās tiesas sastāvā ir pa diviem tiesnešiem no katras dalībvalsts. Amatā tiesnešus ieceļ dalībvalstis, savstarpēji vienojoties, uz sešiem gadiem – ar iespēju tikt ieceltiem amatā atkārtoti. Tiesneši no sava vidus uz trim gadiem ievēlē priekšsēdētāju un priekšsēdētāja vietnieku, kurus var ievēlēt atkārtoti. Amata pienākumus viņi pilda pilnībā objektīvi.

Laika gaitā Vispārējā tiesa ir kļuvusi par vispārējās jurisdikcijas tiesu, kuras kompetencē ir pirmajā instancē izspriest fizisko vai juridisko personu un dalībvalstu celtās prasības (izņemot tās, kuru izskatīšana ir tikai Tiesas kompetencē) vairāk nekā 40 jomās (konkurence, intelektuālais īpašums, vide, veselība, lauksaimniecība, ārējās attiecības, Eiropas civildienests, publiskais iepirkums, piekļuve dokumentiem, institucionālās tiesības, banku un finanšu tiesības u.tml.). Vispārējās tiesas spriedumi ir pārsūdzami Tiesā, taču tikai attiecībā uz tiesību jautājumiem.

Atklātā tiesas sēde

Mutvārdu paskaidrojumi lietā tiek uzklasīti atklātā tiesas sēdē

tiesneši

ģenerālvokāts
(lietās, kuras izskata Tiesa)

var uzdot
jautājumus

**lietas
dalībniekiem**

Apmeklētāji drīkst piedalīties tiesas darbības laikā rīkotajās atklātajās tiesas sēdēs.

Tiesas debates lietā notiek atklātā tiesas sēdē tiesnešu un ģenerālvokāta klātbūtnē. Viņi lietas dalībniekiem var uzdot jautājumus.

Parasti tiesas sēdes tiek rīkotas otrdienās, trešdienās un ceturtdienās, un tās sākas plkst. 9.30. To ilgums ir atšķirīgs atkarībā no lietu īpatnībām.

Apmeklētāji drīkst piedalīties atklātajās tiesas sēdēs

Ģenerālvokāta secinājumi

Ģenerālvokāts ir Tiesas loceklis, taču nepiedalās tiesas apspriedēs

Ģenerālvokāts

Tiesai

sniedz savus secinājumus

Ģenerālvokāts ir Tiesas loceklis, taču nepiedalās tiesas apspriedēs.

Ģenerālvokāts piedalās tiesas sēdē un vairākas nedēļas pēc tam sniedz savus secinājumus. Tajos viņš, rīkodamies pavisam neatkarīgi, piedāvā Tiesai risinājumu, kāds, viņaprāt, būtu piemērojams izskatāmajā strīdā.

Tiesai viņa secinājumi nav saistoši.

Ja konkrētajā lietā nav radušies jauni tiesību jautājumi, Tiesa drīkst nolemt, ka tā tiks izspiesta bez secinājumiem.

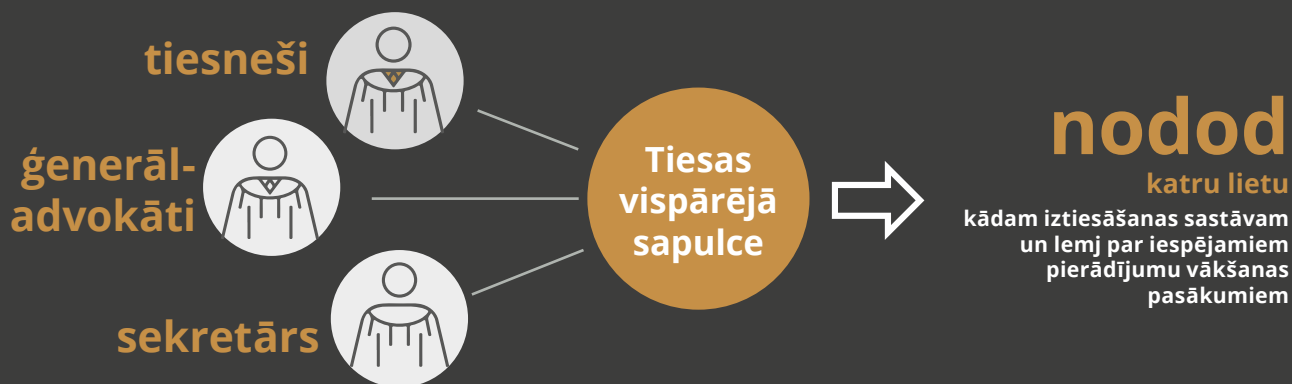
CVRIA

**Apspriežu zālēs tiesneši pulcējas tālab, lai
apspriestos un taisītu spriedumus**

Lielajā apspriežu zālē

notiek Tiesas vispārējā sapulce

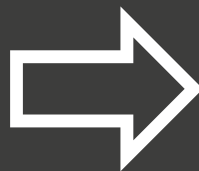
Lielajā apspriežu zālē notiek Tiesas vispārējā sapulce (tajā piedalās tiesneši, ģenerāladvokāti un sekretārs). Vispārējā sapulce nodod katru lietu kādam iztiesāšanas sastāvam un lemj par iespējamiem pierādījumu vākšanas pasākumiem.

Apspriežu zālēs tiesneši pulcējas arī tālab, lai apspriestos un taisītu spriedumus. Tā kā šīs apspriedes ir slepenas, tiesnešu sēdes notiek bez mutisko tulku un citu darbinieku klātbūtnes.

Pasludināšana

Spriedumus
pasludina

atklātā
tiesas sēdē

Jau pasludināšanas dienā
**tie visās valodās
ir pieejami**

Tiesas tīmekļvietnē

curia.europa.eu

Spriedumi un ģenerālvokātu secinājumi visās oficiālajās valodās ir pieejami CVRIA tīmekļvietnē jau to pasludināšanas vai nolasīšanas dienā. Vairākumā gadījumu tie vēlāk tiek publicēti Judikatūras krājumā. Tādējādi, piemēram, 2023. gadā Krājumā tika publicēti kopumā 36 000 dokumentu dažādās valodu versijās.

Tiesu kancelejas

Kancelejas ir atbildīgas par izskatāmo lietu materiāliem un par reģistru, kurā tiek reģistrēti visi procesuālie dokumenti.

Katrā tiesā kanceleja pilda tās “vārtu” funkciju un nodrošina saziņu ar lietas dalībniekiem visā tiesvedības gaitā.

Kancelejas palīdz tiesnešiem ar tiesu varas īstenošanu Savienībā saistītajā ikdienas darbā.

Informācijas apmaiņai starp tiesu kancelejām un lietas dalībniekiem tiek izmantota lietojumprogramma *e-Curia*, kas procesuālo dokumentu elektronisku iesniegšanu un nosūtīšanu padara drošu un tādējādi efektīvi un uzticami kalpo prāvniekiem un Savienības tiesām.

Pētniecība un dokumentācija

Pētniecības un dokumentācijas direkcija abām tiesām sniedz informāciju par dalībvalstu tiesībām.

Tā nodarbojas ar pētniecību un juridisko analīzi, lai sniegtu atbalstu abām Savienības tiesām to tiesas spriešanas funkciju izpildē.

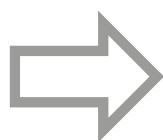
Ar CVRIA tīmekļvietnē (curia.europa.eu) pieejamo meklēšanas rīku palīdzību tā sekmē arī Eiropas Savienības judikatūras un tiesību izplatīšanu.

Valodu lietojums – juridiskā tulkošana

24 valodu
nodaļas

3 par transversālām funkcijām
atbildīgas nodaļas

daudzvalodība

552 valodu kombinācijas

1 268 000 lapas iztulkotas
2023. gadā

Juridisko tulkošanu 24 oficiālajās valodās nodrošina 24 valodu nodaļas. Tulkošana aptver tiesu darba nodrošināšanai nepieciešamās 552 valodu kombinācijas. Valodu nodaļas – kurām atbalstu darbā sniedz citas 3 par transversālām funkcijām atbildīgas nodaļas – kopīgi ar Mutiskās tulkošanas direkciju sekmē par Eiropas Savienības pamatvērtību atzītās daudzvalodības iedzīvināšanu.

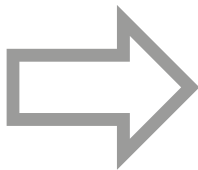
Šajās nodaļās strādājošie juristi lingvisti gādā par to, lai tiktu iztulkoti galvenokārt procesuālie dokumenti, secinājumi un spriedumi. Tulkojot šos dokumentus Savienības oficiālajās valodās, tiek iemiestots princips, ka Eiropas Savienības justīcija ir vienādi pieejama visiem.

2023. gadā ir iztulkotas 1 268 000 lapas.

Valodu lietojums – mutiskā tulkošana

Lai nodrošinātu, ka visiem justīcija ir pieejama vienādi

24 oficiālās valodas

1 no 24 oficiālajām valodām
var tikt noteikta par
tiesvedības valodu

Atklātā tiesas sēde tiek
rikota šajā tiesvedības
valodā un lietā iestājušos
dalībvalstu valodās.
Vajadzības gadījumā tiek
nodrošināta sinhrona
tulkošana vairākās
oficiālajās valodās.

Lai lietas dalībnieki, advokāti, tiesneši un ģenerāladvokāts varētu sazināties tiesas sēdē, tiek nodrošināta sinhrona tulkošana vairākās valodās.

Lai nodrošinātu, ka visiem pilsoņiem ir vienādi pieejama justīcija, par tiesvedības valodu var tikt noteikta jebkura no 24 Savienības oficiālajām valodām.

Atklātā tiesas sēde noris tiesvedības valodā un dalībvalstu, kuras iestājušās lietā, valodās.

**Saziņa dažādajās tiesas sēdē
izmantotajās valodās tiek nodrošināta
ar sinhronās tulkošanas palīdzību**

Bibliotēka: **dokumentārās lietpratības centrs**

362 000
sējumu

100+
juridisko datubāzu

Ar lietu iztiesāšanu saistītajā darbībā Tiesai palīdz dienesti, kas nodrošina dokumentārā un arhivārā mantojuma (proti, 362 000 sējumu, no kuriem vairākums ir par ES tiesībām, kā arī vairāk nekā simt datubāzu) pārvaldīšanu, popularizēšanu, izplatīšanu un glabāšanu. Iedzīvotāji var piekļūt Tiesas administratīvajiem dokumentiem un vēsturiskajiem arhīviem (2022. gadā tika saņemti kopskaitā 106 pieprasījumi).

Personāls

2 302   **27** dalībvalstis

  24
oficiālās
valodas

Tiesā ir vairāk nekā 2300 darbinieku; to kopumu veido dalībvalstu pilsoņi. Viņi strādā tiesnešu un ģenerālvokātu birojos, lingvistiskajos un administratīvajos dienestos. Šie dažādu profilu speciālisti ir kvalificēti darbam gan amatos, kas ir raksturīgi tikai Tiesai (piemēram, juristi lingvisti), gan plašāk sastopamās profesijās (juristi, datorspeciālisti, asistenti, administratīvie vadītāji u.tml.).

Tā kā darbs noris daudz kultūru un daudzvalodu vidē, ikviens no viņiem pārvalda vairākas no 24 oficiālajām valodām. Specializējušies katrs savā kompetences jomā, viņi strādā Savienības tiesību un Eiropas celsmes labā.

Tiesa un vide

EMAS *Eco-Management and Audit Scheme*

Lai strukturāli mazinātu savu ietekmi uz vidi, Eiropas Savienības Tiesa atbilstoši Eiropas Regulai Nr. 1221/2009 par vides vadības un audita sistēmu *EMAS (Eco Management and Audit Scheme)* ir ieviesusi vides pārvaldības sistēmu.

2016. gada 15. decembrī Luksemburgas valsts reģistrēja Tiesas dalību *EMAS*.

EMAS sistēma ļauj ikvienai organizācijai brīvprātīgi rīkoties, lai uzlabotu savu veikumu vides jomā.

Ēkas

Kopš Eiropas Savienības Tiesas izveides 1952. gadā tās mītne atrodas Luksemburgā. Pirmā Tiesu pils (*Palais*) tika atklāta 1973. gadā Kiršbergas plakankalnē un vēlāk tika papildināta ar vairākām piebūvēm.

Laikposmā no 1988. līdz 1994. gadam tika uzceltas *Erasmus*, *Thomas More* un *Thémis* ēkas.

2008. gadā tika atklāta arhitekta Dominika Pero [*Dominique Perrault*] projektētā jaunā Tiesu pils. Toreiz to veidoja atjaunotā vecā Tiesu pils, "Gredzens", divi torņi un Galerija. 2019. gadā tika svinīgi atklāts piektais Tiesu pils paplašinājums. Tā ietvaros ir uzbūvēts trešais tornis, kas ir augstākā ēka Luksemburgas Lielhercogistē.

Tiesas
izveide

1952

Pirmā
Tiesu pils

1973

Ēkas *Erasmus*
Thomas More,
Thémis

1988-1994

Jaunā pils
un divi torņi
(*Comenius*,
Montesquieu)

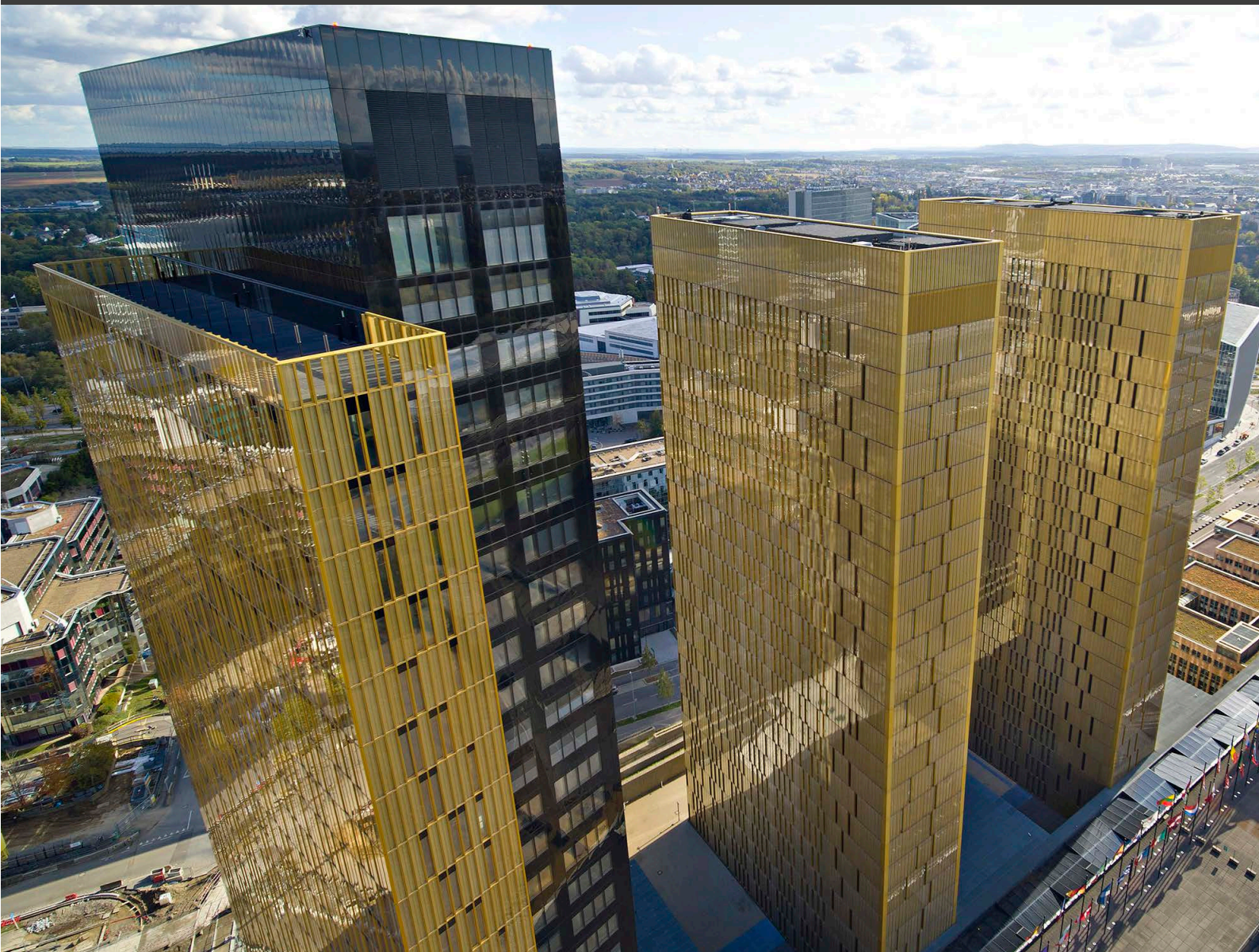
2008

Trešais
tornis
(*Rocca*)

2019

**Trešajam tornim ir 29 stāvi,
un tas slejas 118 metru augstumā**

Tiesa skaitļos*

Lietas, kas pabeigtas ar spriedumiem un rīkojumiem:

Tiesa

25 723 kopš **1952.**
gada

Vispārējā tiesa

18 210 kopš **1989.**
gada

Budžets: **504** miljoni euro 2024. gadam

Tiesvedības valodas

24 bulgāru, spāņu, čehu, dāņu, vācu, igauņu, grieķu, angļu, īru, horvātu, itāļu, franču, latviešu, lietuviešu, ungāru, maltiešu, holandiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu un zviedru

552 valodu kombinācijas

Personāls:

2 302 ierēdņi un
darbinieki

♀ **1 410** = 60 %

♂ **892** = 40 %

* Dati, kas reģistrēti 31.12.2023.

Kā pie mums nokļūt

mobiliteit.lu

L - 2925 Luxembourg
curia.europa.eu

EIROPAS SAVIENĪBAS TIESA

Eiropas Savienības Tiesa

L-2925 Luksemburga

Tālr. +352 4303-1

curia.europa.eu

Manuskripts pabeigts 2024. gada februārī./ Atsauce uz informāciju 31.12.2023.

Formatējums: Eiropas Savienības Tiesa | Saziņas direkcija | Publikāciju un elektronisko plašsaziņas līdzekļu nodaļa, 2024.

Fotoattēli/ilustrācijas:

Titulattēls: © Eiropas Savienība

6., 13., 15., 16., 19., 23., 24., 29. lappuse: © Eiropas Savienība

Lai varētu izmantot vai reproducēt fotoattēlus vai citus materiālus, uz ko Eiropas Savienībai nav autortiesību, atļauja jāprasa tieši autortiesību īpašniekiem.

Ne Eiropas Savienības Tiesa, ne personas, kas rīkojas Tiesas vārdā, neatbild par to, kā tiek izmantota šajā publikācijā iekļautā informācija.

Atļauts izmantot citur, norādot avotu.

© Eiropas Savienība, 2024

EIROPAS SAVIENĪBAS
TIESA

Saziņas direkcija
Publikāciju un elektronisko plašsaziņas līdzekļu nodaļa

2024. gada jūnijs

